

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reverendi Patris Alberti Chanowsky è Societate Iesv
Vestigivm Boëmiæ Piæ seu: Res Qvædam Memoratv
dignæ, quæ in Boëmia præsertim in Districtu Prachensi &
Pilsensi, vel ab hominibus sunt piè erga Deum ...**

Chanovský, Albrecht

Pragae, 1659

Prooemivm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50656](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50656)

7
PROOEMIUM.

Xigere videbatur singularis illa venerabilis P. ALBERTI CHANOVVSKY virtus, ut quæcunque viri huius haberi possent lucubrationes, tanquam sacra quæpiam analecta proferrentur, in usum ac fructum publicum, non minimum fortè allatura etiam gloriæ divinæ ac salutis animarum augmentum, cum sæpè spiritus & vis animi magis appareat, in eis, quæ quis dixit, & scripsit, quàm quæ de ipso scripsere alij & dixere: præsertim cum viris Sanctissimis non semper scriptores obveniant parvis Sanctitatis.

Paraverat quidem typo plura Patet CHANOVVSKY, sed linguâ Boëmicâ: Inter quæ est præclara quædam in Dialogi reducta normam Catecheseos, variationumque Ecclesiæ rituum explica-

A s

tio

8
tio; Item dialogi de Nativitate & de
Passione Domini ad plebem rusticam
varijs in locis producti. Hæc autem,
quæ stylo, & phrasi ejus servatâ, in lu-
cem proferuntur Latina, affecta so-
lum sunt à morte eius reperta: Ade-
que cùm manus extrema defuerit, faci-
liorem apud lectores invenient veniam
sicubi numeris suis non absoluta puta-
buntur.

Præfixerat ille suis hisce collectaneis
Titulû *Boëmiæ piæ*, cuius tituli Ma-
iestas, cùm opusculi huius conditio-
nem excedere longè videretur, Illi Epi-
graphen *Vestigii Boëmiæ piæ* præfixi, quia
P. CHANOVVSKY, grandem Boëmiæ
piæ Domum, quasi quoddam ædifici-
um ingens molitus, in his collectaneis
suis, velut in quodam futuræ structu-
ræ vestigiõ, cogitationes suas incepit
delineare.

Etenim si quis vniversa, quæ Boë-
miæ piæ Titulo comprehenduntur
scriptione vellet complecti, næ ille To-
mos multos bene grandes impleret cû
|vel

9
vel sola Regum Boëmiæ pietas, eorum-
que in Deum, in Deiparam in Sanctos,
in ordinem Ecclesiasticum, in Homi-
nes Religiosos, in viduas, pupillos, men-
dicos, & afflictos, affectus virtutesq;
reliquæ, & Fundationes, Donatio-
nes &c. Nullo forrè vno Tomo pos-
sent comprehendi.

Certè ea, quam Reverendissimus
D. Bertholdus Pontanus, Metro-
politanae Pragensi præpositus scripsit Boë-
mia Pia, ne centesima quidem videtur
esse eorum portio, quæ de sanctis Boë-
miæ, deque miraculis, de virtutum
exemplis, alijsque ad Titulum illum
pertinentibus dicenda restant.

Nec mirum id videri debet, cum o-
lim ante Venceslai Pigri tempora Re-
gnum hoc maximo pietatis cultu præ-
reliquis Europæ provincijs (testibus
Anea Sylvio, Cochlæo. &c.) Florue-
rit, deindeque Hussitarum oppressum
armis, innumeros Cælo dederit Mar-
tyres, ac tandem nuper ingenti DEI
beneficio, rursus Augustissimorum
Austria;

fo

Austriacorum Cæsarum studio sanctæ restitutum Ecclesiæ, multis viris Apostolicis ingentium laborum pariter ac virtutum præbuerit amplissimam occasionem.

Habet etiam hoc Natio Boëmica id peculiare, ut, cum pietatem suam in DEUM vult contestari, quam gentes aliæ pijs peregrinationibus, arctis jeunijs, acribus corporis diverberationibus, prolixis precibus, publicis inspectante populo, pœnitentiæ, & Ardoris indicijs, magnificis supplicationibus, personalibus erga ægrotos in Nosocomijs obsequiis, ab hominum consortio secessibus, alijsque modis Sanctissimis, declarant, ipsa se non putet id præstare posse excellentiùs, quàm si liberali munificentia opes suas in cultum DEI promovendum, Religiosorum ordinem sustentandum, in templorum donaria, atque in alia ejusmodi insumat.

Hinc tanta vetustissimarum fundationum multitudo, tantus olim in Boëmia

mia

17
mia Cœnobiorum, Xenodochiorum
& Nosocomiorum numerus, tanta
templorum amplitudo & Majestas, tan-
ta Ecclesiarum opes. Hinc etiam tan-
ta iterum à gloriola Ferdinandi II.
Imperatoris in Albo monte adversus
hæreticos Anno 1620. Victoria, in-
tra tam breve annorum spatium Mo-
nasteriorum Religiosorumque fre-
quentia, vt cùm ante illam victoriam
prope nulli censerentur, nunc eorum
millia possint iterum numerari.

Quare, quæ in his Auctarijs brevi-
ter nunc & obiter adijciam, boni Le-
ctor consulat, donec fortè quispiam alio-
us Boëmiam Piam magis illustret: In
quibus ipsis cùm plurimùm adjutus
sim operâ Reverendorum è Societate
nostra P. P. Georgij Crugerij viri ve-
terum & abstrusorum patriæ monu-
mentorum perquàm peritissimi, &
Bohustai Balbini omni politiori erudi-
tione excultissimi scriptis suis de pa-
tria pietate benè meriti, eorum etiam
honorificam memoriam grati animi

27
ergò, hîc oportuit collocari: præser-
tim cùm eorum in euendis antiquita-
tis monumentis, restaurandaque vete-
ri in patria nostra pietate diligentia
multum debeat Boëmia vniversa.

Notas nihilominus quasdam tum
claritatis gratiâ, tum subinde etiam
complementi causâ, itemque Aucta-
ria quædam adjeci, quæ tamen vt
Lector à genuino Patris ALBER-
TI partu secernat, seorsim
charactere diverso
damus.

VESTI-